

Aanslagen vanuit onrustige cellen

Tot op de huid
Christiaan Bakker

Ik kan er niet omheen draaien, de wond op het hoofd zal huidkanker zijn. Het advies is om deze te laten verwijderen, het alternatief is, gezien de situatie, afwachten. In het gesprek dat volgt, leg ik uit en weet het antwoord al op de vraag wat we zullen doen.

Tegenover mij zit meneer Wendel van 95 jaar. Zijn huid wordt al vele jaren bestookt met aanslagen vanuit onrustige cellen. De ene mijn is nog niet weggewerkt of er doemt een andere spelbreker op. Een vijftal jaren terug ontstaat uit het niets een grote huidkleurige tumor op de arm. De omvang van deze vleeskleurige ronding zou niet misstaan op een *driving range* op de golfbaan. Vervolgens is deze onderzocht. De diagnose: een melanoom, bestaande uit kwaadaardige pigmentcellen.

Deze cellen geven hun zakjes pigment normaliter aan de andere huidcellen. Als er een mutant de controle van immuuncellen weet te ontlopen, kan deze zich ongeremd gaan delen. Wanneer het groepje groot en sterk genoeg is, kan het door de laatste verdediging (basale laag) heen breken. Dan spreken we

van melanoom. De afstand van de huidlaag net onder de hoornlaag de diepte in tot einde tumor noemen we de Breslow-dikte (naar dr. Breslow die dit in 1970 voorstelde).

Hoe dikker, hoe slechter de prognose. Een vervelende uitslag is eigenlijk alles groter dan 1 millimeter, maar echt naar is het boven de 4. Wendel scoort in dit ongewilde rapport een 9. Nadien heeft deze huidkanker zich toch niet gewonnen gegeven. Van de ene terugkomplek (recidief), die de oncologisch chirurg verwijdert, loopt hij in de volgende serie. Een infauste prognose, en dat nu al een paar jaar.

Wendel kijkt mij aan en glimlacht met een overtuiging in de ogen waar ik stil van word: „Dokter,

De omvang van deze vleeskleurige ronding zou niet misstaan op een ‘driving range’

kom op, dat is toch eenvoudig: weghalen dat ding!” Hij staart even voor zich uit. „Kijk, mijn vrouw is twee weken geleden overleden, en dat valt me zwaar. Maar ik wil toch nog gewoon door hier!”

We bespreken rustig hoe het nu met hem is en hoe het afscheid is geweest. Ik overweeg te vragen wanneer hij de plek weg zou willen, maar ik weet het antwoord al. Ik slik in en knik naar de verpleegkundige om de operatieset dan maar direct klaar te maken. Benieuwd naar de arm en de recent academische gestarte immunotherapie, vraag ik naar de status. „Nou dat reageert eigenlijk tegen alle verwachting in uitstekend; de plek is bijna verdwenen.”

Ik pak de verdoving om te starten, maar net voor ik prik, zegt hij me: „Ach, prik maar raak hoor. Het is niet de enige; volgende week ga ik natuurlijk voor de vaccinatie!” Ik hou even in en antwoord: „Ik weet eigenlijk niet wat ik dáár nu van moet vinden, meneer Wendel”. Hij kijkt mij onderzoekend en iets wantrouwend aan. „Dat virus heeft toch überhaupt geen schijn van kans tegen uw oerlichaam en levenskracht!”

▶ Christiaan Bakker is dermatoloog in ziekenhuis Nij Smellinghe